

DÉLMAGYARORSZÁG

SZEGED. Szerkesztőség: Somogyi ucca 22. I. em. Telefon: 13-33. - Kiadóhivatal, külsőnkönyvtár és jegyiroda: Aradi ucca 8. Telefon: 306. - Nyomda: Löw Lipót ucca 19. Telefon: 16-34. Távirati és levélcím: Délmagyarország Szeged.

Kedd, 1930 február 18
Ára 16 fillér
VI. évfolyam, 40. szám

ELŐFIZETÉS: Havonta helyben 3-20 vidéken és Budapesten 3-60, külföldön 6-40 pengő. - Egyes szám ára hétköznap 16, vasár- és ünnepnap 24 fill. Hirdetések felvétele árifa szerint. Megjelenik hétfő kivételével naponta reggel

Kulturális nemzetköziség és a szegedi munkanélküliek

Tehát meglesz a nemzetközi kulturális városközség. Kezdeményezi a Magyar Városok Kulturális Szövetsége, amelyet viszont nem Szeged kezdeményezett és amely a múlt évben tartotta Miskolcon első kongresszusát s ebben a hónapban ülésezik másodszor, megint nem Szegeden, hanem — Békéscsabán.

Bizonyára van annak valami oka, hogy a Magyar Városok Kulturális Szövetsége kongresszusait nem tartja kulturgócponatokon. Következtetések láncolatán át aligha tudunk eljutni ehhez az okhoz. Hiszen azt szokták mondani, hogy legerősebb kulturájú az a három város, amelynek egyeteme van. Logikus tehát az lett volna, ha a kulturális városközség első kongresszusa nem került volna el mind a három egyetemi várost és ha nem mondtak volna le a második kongresszus alkalmával is arról, hogy elismerlebb kulturájú és kulturális intézményekben gazdagabb városban gyűljenek össze, mint amilyen a szépen fejlődő, érdemes Békéscsaba. No de szerencsére különösen mi szegediek meglehetősen hozzá vagyunk edzve a kulturális logikátlanságokhoz. Nem háborodunk fel tehát amiatt sem, hogy nem Szeged, hanem Debrecen kezdeményezte a városok kulturális kapcsolatának a kiépítését és hogy nem kapta meg Szeged a szövetség élén a vezérszerepet.

Ettől még lehetett volna, esetleg lehet ez a szövetség termékeny talaj a városok kulturális megerősödése és fölvirágzása számára. Bennünket azonban most az is aggaszt, hogy nem marad-e le Szeged ebben a szövetségben. Mindig hibáztattuk, hogy a szegedi hatóság nem tart fenn elég intenzív kapcsolatot az eleven éléttel és hogy nem kezdeményez. Rosszul megy a színház, részint hatósági szervek, részint az igazgató hibájából, erre lépítenek. A szanálásnak tagadhatatlanul ez a legkényelmesebb, leghetőségtelebb és legrombolóbb módja. De a szegedi hatóság ezt választja. Debrecen, amelynek hatósága kezdeményezte a városok kulturális szövetségét, most országos színházi alap megteremtését kezdeményezi, szubvenciót sürget a három egyetemi város színházai részére és köteleztetni akarja ezt a három várost, hogy színházaikban állandó operaegyüttest tarissanak. Debrecen el akar menni a kultuszminiszterhez, akinek a közbejárásával köteleztetni akarja a rádióközpontot, hogy minden előfizető után adjon át néhány fillért az országos színházi alap részére, amelynek ilyen módon évről-évre tekintélyes összegre sikerülne szert tenni első sorban a három egyetemi város színházai részére. Szegeden épült az egyetem. Nem a hatóság érdeméből és nem a hatóság kezdeményezésére. Rajtunk és a velünk egy politikai hitet valló lakosságon nem fog mulni, amint eddig sem mult, hogy az egyetem ebben a városban végre teljesen otthon érezze magát. De mindannyiszor, valahányszor helyes várospolitikát kell sürgetnünk, rá kell mutatnunk, hogy az egyetemet nem lehetett máshol felépíteni, mint Szegeden. Hatvanba vagy Szolnokra mégse vihették. A tanyai vasut benne volt már megboldogult Pálffy Ferenc polgármesteri programjában. Ugy, ahogy megcsinálták, csekély 300 ezer pengőt fizetünk rá minden évben. Helyes, hogy a hatóság házakat építtetett. De nem helyes, hogy túlóvatos volt és hogy nem tartotta kötelessé-

gének nagyarányú kislakásépítési akciót kezdeményezni.

Ennek a kezdeményezésnek a hiányát érzik és kárát látja ez a város a legnagyobb mértékben. A kezdeményezést sürgetjük. Mert ennek hiánya miatt maradna teljesen szürke és szürkülne tovább Nagyszeged kulturális élete, ha nem lennének lelkes magánosok, akiknek buzgóságát nem törli meg a legretentesebb hatósági közöny sem és koncepcióra való hajlamosságát nem szikkasztja ki kontárkodók állandó akadékoskodása vagy lomháskodása.

A városok kulturális szövetsége megkezdte nemzetközi kapcsolatok kiépítését. Ez meglepő. Hát a szegedi hatóság kulturális kérdésekben nem veti meg a nemzetközi kapcsolatokat? Einstein nem veti meg. Dehát ő

destruktív vallásu. Molnár Ferenc sem perhorreszkálja. Ő is destruktív, meg aztán az ilyen embereknek üzlet a nemzetköziség. Miből keresné azt a sok pénzt? Anatole France is nemzetközi volt a szó kulturális értelmében és az Stefan Zweig, Romain Rolland, Schnitzler Artur, Hauptmann Gerhard, Pirandello és még egynéhányan írók, költők, tudósok és emberbarátok. A szegedi hatóság eddig csak olyankor mutatott rokonszenvet a nemzetközi kapcsolatok iránt, amikor tanulmányutra kellett menni. Örvendetes, ha finomítja azokat az érzékszerveit, amelyekkel nemzetközi kérdésekben orientálódik. De akkor meg kell barátkoznia azzal a gondolattal, hogy a munkanélküli munkást nem szabad olyan esetben sem elutasítani, amikor a munkát részére nem Petrik Antal, hanem Lájér Dezső kéri.

Megbukott a Tardieu-kormány

A francia kamara hétfő délutáni ülésén a pénzügyi javaslatok tárgyalásánál öt szóval leszavazták a kormányt — A közíársaság elnöke elfogadta a lemondási

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.) Párisból jelentik: A kamara hétfőn délután leszavazta a Tardieu-kormányt. A szavazás a pénzügyi javaslatok részletes vitája során következett be. Az ellenzék különböző módosításokat követelt, mire Chéron pénzügyminiszter kijelentette, hogy ha a kamara elfogadja ezeket a módosításokat, akkor a kincstár hatvanmillió frankot fog veszteni. Erről az összegről a kincstár nem mondhat le és ezért a kormány nevében felveti

a bizalmi kérdést.

La Moureux radikális párti képviselő válaszolt Chéron pénzügyminiszternek és kijelentette, hogy a kamara tudni akarja, hogy a kormány mereven elzárkózik-e az adók csökkentése elől.

Chéron azt válaszolta, hogy a kincstár újabb adócsökkentéseket nem tud elviselni és újból felvetette a bizalmi kérdést. A kormány bi-

zalmi javaslatát a kamara

286 szóval 281 ellenében elutasította,

tehát a kormány öt szóval kisebbségben maradt és így lemondani kényszerült. A Tardieu-kormány három hónapig élt.

A kormány tagjai az ülés után megbeszélést tartottak, majd a miniszterek felkeresték a betegágyban fekvő Tardieut, akinek jelentést tettek a helyzetről.

A miniszterek ezután az Elyseébe mentek, ahol benyújtották

a kormány lemondását

a köztársaság elnökének. Az elnök a lemondást tudomásul vette.

Briand kijelentette, hogy ezután nem utazik Londonba, sőt Leggust is hazarendelik. Az új kormány megalakításáról kedden kezdik meg a tanácskozásokat.

Moszkvában kivégezték Trojzkij bizalmasát

Blumkint Radek jelentette fel a Csekdánál

(Budapesti tudósítónk telefonjelentése.) Berlinből jelentik: A Berliner Tageblatt jelentése szerint Trojzkij egyik bizalmasát, Blumkint Moszkvában kivégezték. Blumkin Trojzkij megbízásából Moszkvában felkereste az ellenzék volt vezérét, Radeket, hogy harcot kezdjen Stalin ellen. Radek rendkívül hűvösen fogadta Blumkint, elutasította és felszó-

lította, hogy irataival jelentkezzen a Csekdánál. Blumkin nem jelentkezett, mire Radek feljelentette. Blumkint elfogták és a jelentés szerint agyonlőtték.

Trojzkijon egyébként is bosszút állt Stalin. Egyik nővérét száműzte, a másik másfélévi raboskodás után meghalt a börtönben, míg két fivére jelenleg is a Cseka foglya.

MacDonald kilépett az Independent Labour Partyból, mert a munkáspárt szélső csoportja állandóan támadta a munkáskormány politikáját

London, február 17. MacDonald miniszterelnök ma kilépett az Independent Labour Partyból, amelynek 1894-ben történt megalapítása óta tagja volt és amelynek utabban

»a szocializmus napjainkban« jelszó alatt indított szélsőséges irányúval nem értett egyet. Lemondó levelében minden indoklás nélkül közölte, hogy nem fizet többé tagsági díjat,